

JEREMJÁŠ

PLAČÍCÍ PROROK

KDO BYL JEREMJÁŠ?

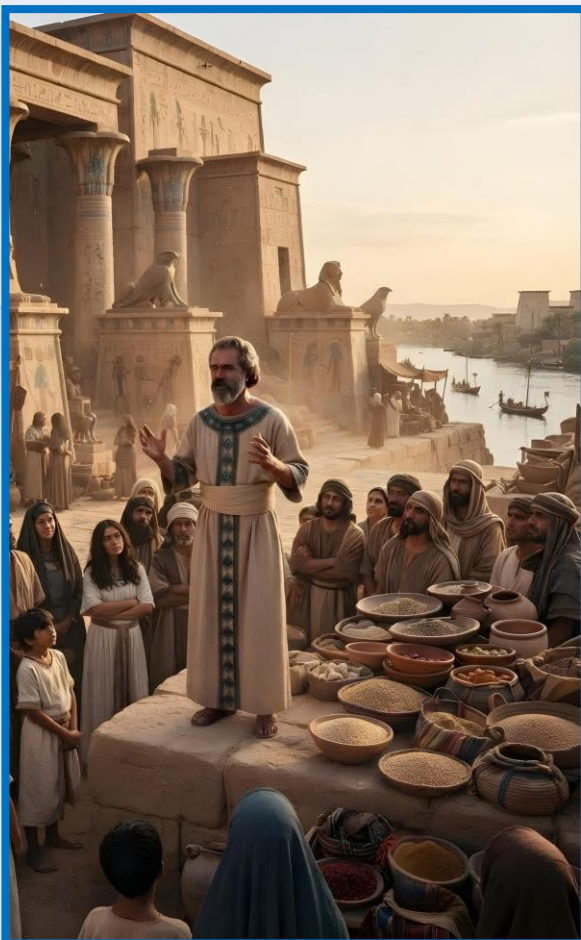
Jeremjáš žil v Anatótě, nyní Anata, asi 4 míle severovýchodně od Jeruzaléma. Pocházel z kněžské rodiny. Jeremjáš byl povolán k prorockému úřadu kolem roku 627 př. n. l. Třináctý rok Jošiášovy vlády. Podle délky jeho služby mu bylo pravděpodobně 18 až 20 let. Když ho Bůh povolal, Jeremjáš se vymlouval: Jsem příliš mladý a nemohu mluvit. Bůh mu odpověděl: "A Hospodin mi řekl: 'Neříkej: Jsem chlapec. Všude, kam tě pošlu, půjdeš a všechno, co ti přikáží, řekneš. Neboj se jich, já budu s tebou, vysvobodím tě, je výrok Hospodinův.'" (Jeremjáš 1:7-8)

Krátce poté Bůh přikázal prorokovi, aby kázal v Jeruzalémě (Jeremjáš 2:2); ale svou službu neomezil na Jeruzalém, ale vydal se na kázatelskou cestu po městech Judy.

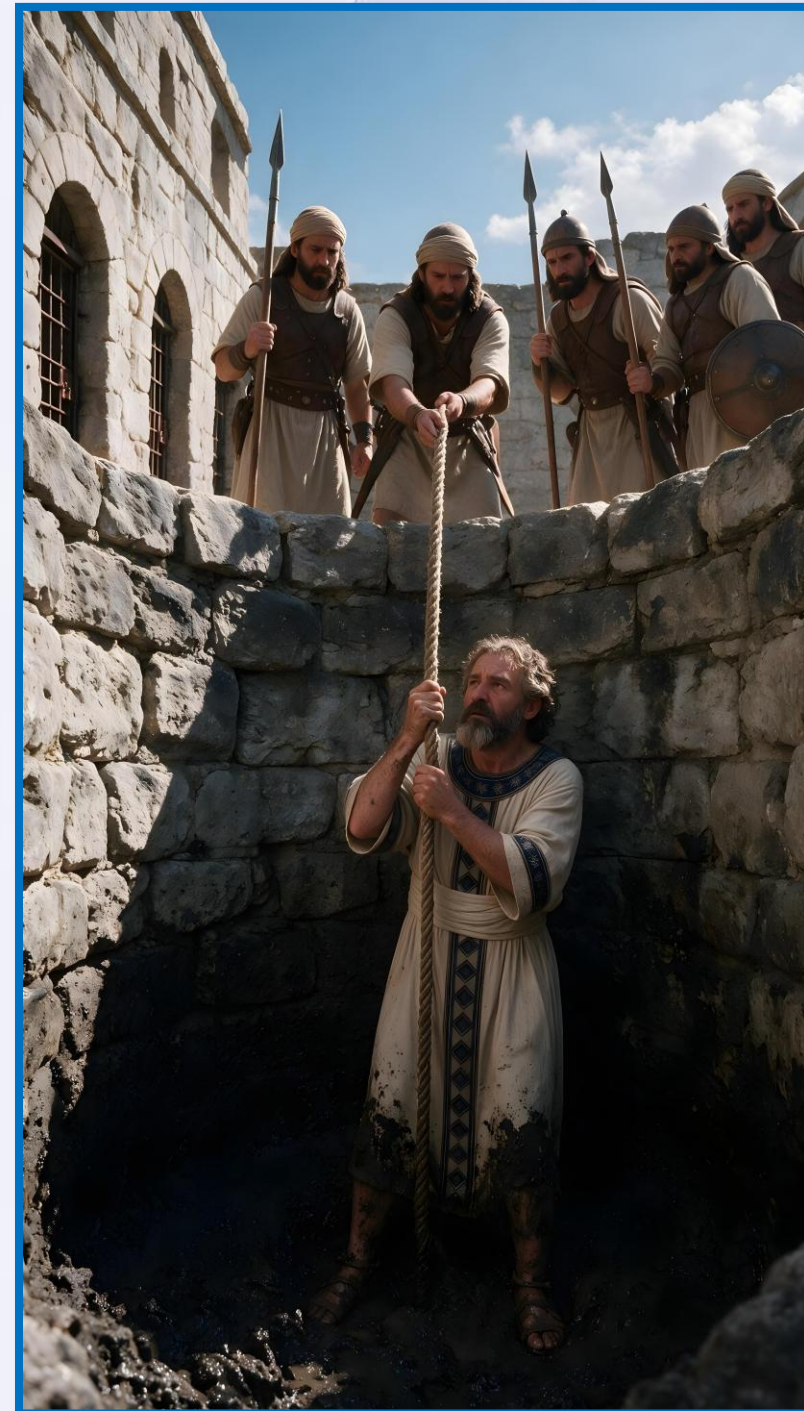
Když se vrátil do Anatóta, jeho spoluobčané se spikli, aby ho zabili. Aby unikl těmto pronásledováním, zdá se, že se přestěhoval do Jeruzaléma. Tam byl na jeho život učiněn další pokus. Jeho odvážné kázání na počátku vlády Jehojakima, syna Jošiáše, že chrám se stane jako Šiloh, rozhněvalo kněze, falešné proroky a lid Jeruzaléma, kteří požadovali, aby byl Jeremjáš popraven. Knížata ho však bránila (Jeremjáš 26:16).

Později, když Nebukadnezarova armáda na krátkou dobu ukončila konečné obléhání Jeruzaléma, aby čelila hrozbě blížícího se egyptského krále, byl Jeremjáš zajat, když se pokusil dostat k Anatotovi. Prorok byl obviněn z pokusu přejít na stranu Chaldejců, a byl opět bičován a uvězněn. Tentokrát téměř přišel o život v Malachichově bahnitém žaláři, ale byl zachráněn Ebedmelechem Etiopanem (Jeremjáš 38:7-13). Sidkijáš ho však nepochybně držel ve vězení, kde zůstal až do pádu Jeruzaléma (Jeremjáš 38:14-28).

Po pustošení Jeruzaléma proroka Nebukadnezar propustil a dovolil mu zůstat v Palestině nebo doprovázet zajatce do Babylónu. Jeremjáš se rozhodl ponechat zbytek v Palestině pod správcem Gedaljšem, který byl právě jmenován. Po Gedaliášově vraždě uprchl zbytek Židů vedený Johananem proti Jeremjášově radě do Egypta a vzal proroka s sebou. Tam, v Tachpanchésu, Jeremjáš předpověděl, že Egypt bude napaden Nabuchadnezzorem, a předal své poslední varovné poselství Židům, kteří tam uprchli. Nepochybně právě v této cizí zemi skončila kariéra tohoto velkého proroka.

TÉMA KNIHY JEREMJÁŠ

Jeremjáš napsal většinu knihy. Úkol napsat knihu byl svěřen Barochovi, jeho věrnému sekretáři, synovi Neriaho. Kniha Jeremjáš se skládá ze série prorockých kázání, spojených s historickými a biografickými údaji o posledních dnech království Judského. Využíval vše, co mohl, a snažil se zastavit rychlý úpadek Juda, který se valil po svahu morální zkaženosti směrem k záhubě. Jeho snahy ve prospěch národa však byly téměř zcela marné. Jeho výzvy k pokání zůstaly nevyslyšeny.

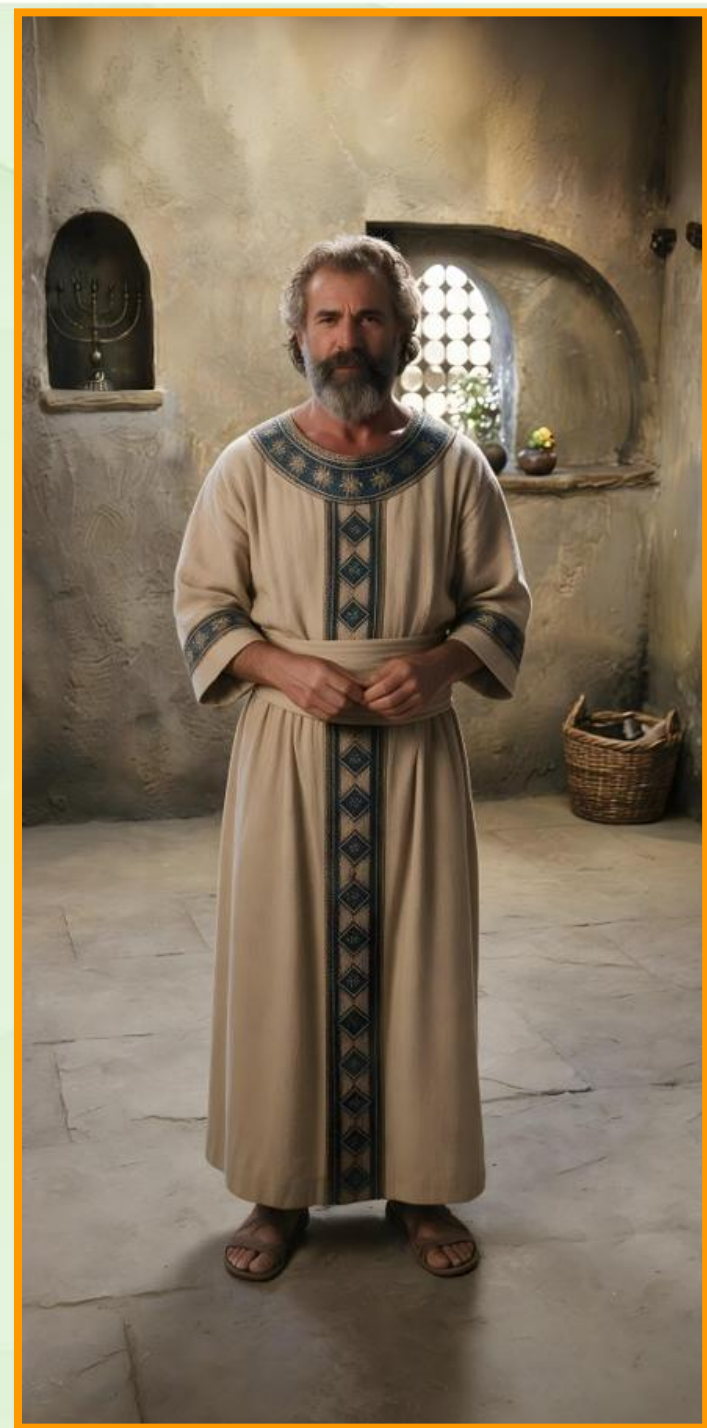
Jeremiáš byl prorokem upřímného náboženství. Jeho poselství nás vyzývala, abychom opustili vnější a povrchní a obrátili se k vnitřnímu a skutečnému. Učil, že zkaženost má svůj původ v bezbožném srdci (Jeremjáš 17:9) a že bez nového srdce, nových úmyslů a nového ducha není člověk schopen konat dobro (Jeremjáš 13: 23). Takovou změnu, zdůrazňoval, může dosáhnout pouze tvůrčí akt Boží (Jeremjáš 24: 7; 31: 31-34).

Stejně jako jiní proroci varoval Jeremiáš před nebezpečnými spojeními s jinými národy (Jeremjáš. 2:36), napomínal Judu, aby se podrobil babylonskému jhovi, a upozorňoval, že vzpoura povede národ ke zhroucení. Za nevyhnutelnou zkázou přítomnosti prorok předpověděl slavnou budoucnost pro "ty, kteří ... budou věrni" Pánu (PK 342). Oba domy Izraele se vrátí; budou znovu sjednoceny jako jeden národ (PK 348). Opět budou Božím lidem a on bude jejich Bohem (Jeremjáš 32:37-41). Pokud Izrael poslouchá poselství reformy, národ bude znovu utvořen pod novou smlouvou (Jeremjáš 31:31-34). "Výhonek spravedlivý" z Davidova kořene bude jejich králem (Jeremjáš 33:14-17).

SLUŽBA JEREMJÁŠE

- A.** Jeremiáš zahájil své duchovní působení v roce 627 př. n. l. Bylo mu asi 20 let a králi Jošijášovi 21 let.
- B.** Kázal během vlády následujících králů:
 - A.** Jošijáš (640-609 a.C.)
 - B.** Jóachaz (609 a. C.) vládl 3 měsíce.
 - C.** Jójakím (609-598 a.C.)
 - D.** Jójakín (598-597 a.C.)
 - E.** Sidkijáš (597-586 a.C.)
- C.** Jeho poslední zaznamenané proroctví je v Egyptě v roce 586 př. n. l.
- D.** Jeho služba trvala více než 40 let.

MÍSTA, KAM HO BŮH POSLAL KÁZAT

U dveří chrámu

Slovo, které se stalo od Hospodina k Jeremjášovi: "Postav se do brány Hospodinova domu a volej tam toto slovo. Řekneš: Slyšte slovo Hospodinovo, všichni Judejci, kteří vcházejí těmito branami klanět se Hospodinu." (Jeremjáš 7:1-2)

V královském domě

Toto praví Hospodin: "Sestup do domu krále judského a vyhlas tam toto slovo. Řekni: Slyš slovo Hospodinovo, králi judský, který sedíš na trůně Davidově, ty i tvoji služebníci i tvůj lid, ti, kdo přicházejí do těchto bran. " (Jeremjáš 22:1-2)

U bran města

Toto mi praví Hospodin: "Jdi a postav se v bráně synů mého lidu, jíž vcházejí a vycházejí judští králové, a ve všech jeruzalémských branách. Řekni jim: Judští králové, celé Judsko a všichni obyvatelé Jeruzaléma, kteří vcházejí těmito branami, slyšte slovo Hospodinovo. (Jeremjáš 17:19-20)

STANDARDY, KTERÉ VÁM BŮH PŘIKAZUJE DODRŽOVAT VE SVÉM ŽIVOTĚ

1. Ne kvůli manželství nebo potomkům.

“Stalo se ke mně slovo Hospodinovo: "Neber si ženu. Nebudeš mít na tomto místě syny ani dcery. Toto praví Hospodin o synech a dcerách zrozených na tomto místě, o jejich matkách, které je porodily, a o jejich otcích, kteří je zplodili v této zemi: Zemřou na smrtelné nemoci. Nebude se nad nimi naříkat a nebudou pohřbeni. Budou hnojem na povrchu role. Skoncuje s nimi meč a hlad. Jejich mrtvoly budou za pokrm nebeskému ptactvu a zemskému zvířectvu"”. (Jeremjáš 16:1-4)

2. Nevstupuj do domu smutku s nářkem či útěchou.

“Toto praví Hospodin: "Nevcházej do domu smuteční hostiny, nechod tam, kde se naříká, a neprojevuj jim soustrast, neboť já jsem tomuto lidu vzal svůj pokoj, je výrok Hospodinův, spolu s milosrdenstvím a slitováním. Velcí i malí v této zemi zemřou a nebudou pohřbeni. Nebude se nad nimi naříkat a nikdo si pro ně nebude dělat smuteční zářezy ani lysinu. Při truchlení nebudou lámat chléb, aby potěšili toho, kdo truchlí nad mrtvým, nedají napít z kalicha útěchy těm, kdo truchlí nad otcem či matkou"”. (Jeremjáš 16:5-7)

3. Nevstupuj do hostince

“ Nevejdeš ani do domu, v němž se hoduje, abys tam s nimi poseděl, pojedl a popil. Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: "Hle, způsobím, že na tomto místě, před vaším zrakem a za vašich dnů přestane veselí a hlas radosti, hlas ženicha a hlas nevěsty"”. (Jeremjáš 16:8-9)

MUŽ PODOBENSTVÍ

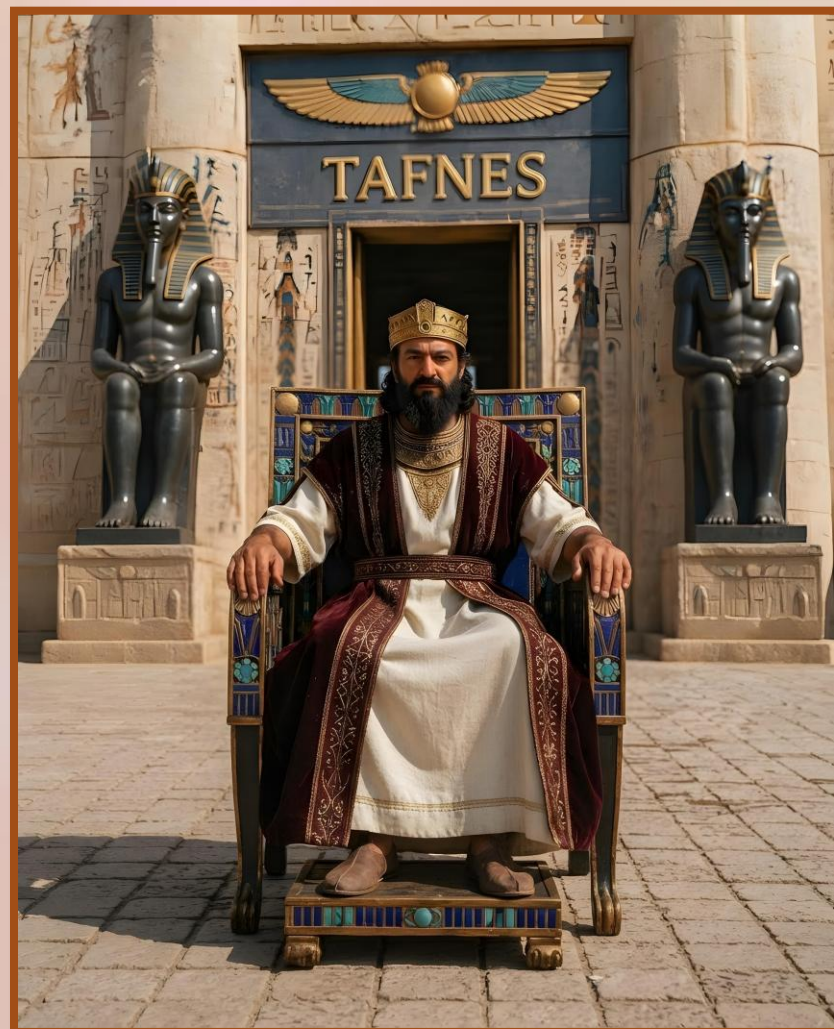
Jeremiáš předává poselství tím, že na Boží příkaz inscenuje různé učení.

**Prorocství
událost**

Kameny pokryté jílem

Datum: 586 př. n. l..

Počení: Zničení Egypta.

Tachpanchésu stalo se k Jeremjášovi slovo Hospodinovo: "Vezmi do rukou velké kameny a ukryj je za přítomnosti judských mužů do jílu v cihelně u vchodu do faraónova domu v Tachpanchésu. Řekneš jim: Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Hle, já pošlu pro Nebúkadnesara, krále babylónského, svého služebníka, a postavím jeho trůn na těchto kamenech, které jsem ukryl, a roztáhne na nich svůj velkolepý stan. Přitáhne a bude bít egyptskou zemi. Kdo je určen smrti, propadne smrti, kdo zajetí, zajetí, kdo meči, meči. V domech egyptských bohů zanítím oheň. Vypálí je a zajme. Zahalí se egyptskou zemí, jako se pastýř halí do svého šatu. Pak odtud vyjde v pokoji. Roztříští posvátné sloupy v Bét-šemeši, který je v egyptské zemi, a domy egyptských bohů vypálí."
. (Jeremjáš 43:8-13)

Oznámení
trestu

Rozbitá nádoba
v údolí Tofét

Datum: 605 př. n. l. S králem Jehojakimem.

**Učení: Úplné zničení Izraele za jejich modloslužbu.
Jeremiáš byl za to bičován a uvězněn.**

Toto praví Hospodin: "Jdi a kup u hrnčíře hliněnou lahvicí a s některými staršími lidu a staršími z kněžstva vyjdi do Údolí syna Hinómov, které je před Střepnou branou, a volej tam slova, která k tobě budu mluvit. Řekni jim: Králové judští a obyvatelé Jeruzaléma, slyšte slovo Hospodinovo. Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Hle, já uvedu na toto místo zlo. Tomu, kdo o něm uslyší, bude znít v uších. Opustili mě, cizím mi učinili toto místo a pálili na něm kadidlo jiným bohům, které neznali oni ani jejich otcové ani udští králové, a toto místo naplnili krví nevinných. Vybudovali posvátná návrší Baalova, aby Baalovi jako zápalné oběti pálili v ohni své syny. K tomu jsem jim přece nedal příkaz, ani jsem o tom nemluvil, ani mi to na mysl nepřišlo. Proto hle, přicházejí dny, je výrok Hospodinův, kdy toto místo se už nebude nazývat »Tófet« či »Údolí syna Hinómov«, nýbrž »Údolí vraždění«. Na tomto místě rozbiji na stěpy záměr Judy a Jeruzaléma, způsobím to, že padnou mečem před svými nepřáteli, do rukou těch, kdo jim ukládají o život; jejich mrtvoly vydám za pokrm nebeskému ptactvu a zemskému zvířectvu. Způsobím, že toto město bude vzbuzovat úděs a posměch; každý kolemjdoucí nad všemi jeho ranami posměšně zasykne úžasem. Způsobím, že budou jíst maso svých synů a maso svých dcer, jeden bude požírat maso druhého v obležení a tísní, až je budou tísnit jejich nepřátelé a ti, kdo jim ukládají o život. (Jeremjáš 19:1-9)

Oznámení
trestu

Rozbitá nádoba v údolí Tofét

Datum: 605 př. n. l. S králem Jehojakimem.
Učení: Úplná rozbitost Izraele kvůli jejich
modloslužbě.

Nato rozbiješ tu lahvici před muži, kteří půjdou s tebou, a řekneš jim: Toto praví Hospodin zástupů: Právě tak, jak se rozbíjí hliněná nádoba a nelze ji už opravit, rozbiji tento lid a toto město; v Tófetu se bude pohřbívát, protože jinde místo k pohřbívání nebude. Právě tak naložím s tímto místem, je výrok Hospodinův, a s jeho obyvateli. Učiním tomuto městu jako Tófetu. Domy v Jeruzalémě a domy judských králů budou nečisté jako místo Tófet; to se týká všech domů, na jejichž střeších se pálilo kadidlo veškerému nebeskému zástupu a konaly úlitby jiným bohům." Když přišel Jeremjáš z Tófetu, kam jej Hospodin poslal prorokovat, postavil se na nádvoří Hospodinova domu a řekl všemu lidu: "Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Hle, já uvedu na toto město i na všechna města kolem všechno zlo, které jsem nad ním vyhlásil, neboť jsou tvrdošíjní a neposlouchají má slova." (Jeremjáš 19:10-15)

Datum: V roce 606 př. n. l. S králem Jehoiakimem.

Učení: Zatímco rehabitové poslouchali otcův příkaz, Juda neposlouchal Boha.

Slovo Hospodina, které přišlo k Jeremjáši za dnů Jehojakima, syna Jozašia, krále Judského, a řekl: Jděte do domu rekhabitů, promluvte s nimi, a přiveďte je do domu Hospodinů, do jedné z komnat, a dejte jim víno k pití. A vzal jsem Jaazaniáše, syna Jeremjáše, syna Habasiniáše, jeho bratry a všechny jeho syny a celou rodinu rekhabitů; a přivedl jsem je do domu Páně, do komnaty Hanana, syna Igdaliáše, muže Božího, který byl u knížecí komnaty, která byla nad komnatou Maasejáše, syna Šaluma, který hlídal bránu.

A postavil jsem před syny rodiny Rechabites poháry a poháry plné vína a řekl jim: Pijte víno.

Ale řekli: Nebudeme pít víno; neboť Jonadab, syn Rechaba, nám náš otec přikázal, že vy a vaše děti nikdy nebudete pít víno; ani nestavíte domy, ani neséte semena, ani nesázíte vinice, ani je necháte; ale budete žít v stanech po všechny své dny, abyste mohli žít mnoho dní na povrchu země, kde přebýváte. A my jsme poslouchali hlas našeho otce Jonadaba, syna Rechaba, ve všem, co nám přikázal, abychom nepili víno po celý den, ani my, ani naše ženy, ani naše synové, ani naše dcery; a nestavěli domy pro naše obydlí, neměli vinici, ani dědictví, ani nezasevali. Tak bydlíme v stanech a poslouchali jsme a plnili vše, co nám Jonadab náš otec přikázal. Ale stalo se, když do země přišel král Babylonu Nebukadnezor, řekli jsme: "Pojďme a skryjme se v Jeruzalémě, před přítomností chaldejské armády a před přítomností syrské armády; a v Jeruzalémě zůstaneme."

**Příklad
věrnosti**

Rechabové

**Datum: V roce 606 př. n. l. S králem
Jehoiakimem.**

**Učení: Zatímco rehabitové poslouchali
otcův příkaz, Juda neposlouchal Boha.**

A slovo Páně přišlo k Jeremjášovi, říkajíc: Takto praví HOSPODIN vojsk, Bůh Izraele: Jděte a řekněte mužům Judským a obyvatelům Jeruzaléma: Nenaučíte se poslouchat má slova? praví HOSPODIN. Slovo Jonadaba, syna Rechaba, bylo pevné, a přikázal svým synům, aby nepili víno, a dodnes ho nepili, protože poslouchali přikázání svého otce; a Mluvil jsem k vám brzy a bez přestání, a neposlouchali jste mě. A poslal jsem vám všechny své služebníky proroky, brzy a bez přestání, aby vám řekli: Budte nyní každý ze svých zlých cest, napravte své činy a nechodte za jinými bohy, abyste jim sloužili, a budete žít v zemi, kterou jsem vám dal a vašim otcům; ale neposlouchali jste ani mě. Jistě synové Jonadaba, syna Rechaba, považovali přikázání svého otce za pevné; ale tento lid mě neposlechl. Proto praví HOSPODIN, Bůh vojsk, Bůh Izraele: Hle, přivedu na Judu a na všechny obyvatele Jeruzaléma veškeré zlo, které jsem proti nim vyslovil; neboť jsem k nim mluvil, a oni neposlouchali; volal jsem je, a neodpověděli. A Jeremiáš řekl rodině rechabitů: Takto praví HOSPODIN zástupů, Bůh Izraele: Jelikož jste poslouchali přikázání svého otce Jonadaba, dodržovali všechna jeho přikázání a plnili podle všeho, co vám přikázal; proto takto praví HOSPODIN zástupů, Bůh Izraele: Nebude chybět u Jonadaba, syna Rechaba, muže, který by stál přede mnou navždy.

**Důsledky
nevěry**

Shnilý pás

Datum: 597 př. n. l. S králem Jehojačinem

Učení: Bůh si Judáše shromáždil k sobě jako pás, ale když ho neposloucháme, Judášova pýcha se rozkládá.

Toto mi řekl Hospodin: Jdi si koupit lněný pás, dej si jej kolem beder a nesmáčeš jej ve vodě.

Koupil jsem si tedy pás, jak ke mně Hospodin promluvil, a dal jsem si jej kolem beder. Slovo Hospodinovo stalo se ke mně podruhé: "Vezmi pás, který sis koupil a jejž máš kolem beder, vstaň a jdi k Eufratu a tam jej ukryj ve skalní trhlině." I šel jsem a ukryl jsem jej u Eufratu, jak mi Hospodin přikázal. Po uplynutí mnoha dnů mi Hospodin opět řekl: "Vstaň a jdi k Eufratu a vezmi odtud pás, který jsem ti přikázal tam ukryt."

Šel jsem tedy k Eufratu a vyhrabal jsem pás z místa, kam jsem jej ukryl. A hle, pás byl zničen, k ničemu se nehodil. Tu se ke mně stalo slovo Hospodinovo: "Toto praví Hospodin: Tak zničím pýchu Judy a nesmírnou pýchu Jeruzaléma. Tento zlý lid, který se vzpírá slyšet má slova a žije si podle svého zarputilého srdce, chodí za jinými bohy, slouží jim a klaní se jim, bude jako tento pás, který se k ničemu nehodí. Jako pás přilne k bedrům muže, tak jsem k sobě přimkl celý dům izraelský a dům judský, je výrok Hospodinův, aby se mi stali lidem, jménem, chválou a oslavou. Ale neuposlechli." (Jeremjáš 13:1-11)

Řešení konfliktu: Podrobte se Babylónu

Jařmo a jeho zlomení

Datum: V roce 594/3 př. n. l. S králem Zedekjášem.

Učení: Podrobení se jhu Babylónu.

Na začátku kralování Jójakíma, syna Jóšijášova, králejudského, stalo se k Jeremjášovi od Hospodina toto slovo. Takto mi praví Hospodin: 'Udělej si pouta a jařmo a dej si je na šíji. Pak je pošli králi Edómu, králi Moábu, králi Amónovců, králi Týru a králi Sidónu po poslech přicházejících do Jeruzaléma k Sidkijášovi, králi judskému. Dáš jim pro jejich panovníky tento příkaz: Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele:

Toto řeknete svým panovníkům: Já jsem učinil zemi, člověka i zvířata, která jsou na zemi, svou velikou silou a svou vztaženou paží a dávám ji tomu, kdo je toho v mých očích hoden. Nyní jsem všechny tyto země dal do rukou Nebúkadnesarovi, králi babylónskému, svému služebníku; dal jsem mu i polní zvěř, aby mu sloužila. Budou mu sloužit všechny pronárody, i jeho synu a vnuku. Pak nadejde čas jeho zemi i jemu a podrobí si ho v službu mnohé pronárody a velcí králové. Ale pronárod či království, které by nesloužilo jemu, Nebúkadnesarovi, králi babylónskému, a které by svou šíji nesklonilo pod jho babylónského krále, ten pronárod postihnu mečem a hladem a morem, je výrok Hospodinův, až je úplně vydám do jeho rukou. Neposlouchejte své proroky ani své věštce ani své sny ani své mrakopravce ani své čaroděje, kteří vám říkají: »Králi babylónskému sloužit nebudete!« Prorokují vám klam, aby vás odvedli daleko od vaší země. A já vás vyženu a vy zahynete. Ale pronárod, který vloží svou šíji pod jho babylónského krále a bude mu sloužit, ponechám v jeho zemi, je výrok Hospodinův, a bude ji obdělávat a v ní sídlit." K Sidkijášovi, králi judskému, jsem mluvil přesně tato slova: "Vložte svou šíji pod jho babylónského krále a služte jemu i jeho lidu a budete živi... Týž rok, na začátku kralování Sidkijáše, krále judského, pátého měsíce čtvrtého roku, mi řekl Chananiáš, syn Azúrův, prorok z Gibeónu, v Hospodinově domě za přítomnosti kněží a všeho lidu: "Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Jho babylónského krále jsem zlomil. Do dvou let vrátím na toto místo všechny předměty Hospodinova domu, které vzal z tohoto místa Nebúkadnesar, král babylónský a odnesl je do Babylóna. A Jekonjáše, syna Jójakíмова, krále judského, i všechny judské přesídlence, kteří přišli do Babylóna, přivedu zpět na toto místo, je výrok Hospodinův, neboť jho babylónského krále zlomím." Prorok Jeremjáš odpověděl proroku Chananiášovi za přítomnosti kněží a všeho lidu, stojícího v Hospodinově domě. Prorok Jeremjáš řekl: "Amen. Kéž tak učiní Hospodin! Kéž Hospodin splní tvá slova, která jsi prorokoval, že vrátí předměty Hospodinova domu a přivede zpět z Babylóna na toto místo všechny přesídlence. Ale poslechni toto slovo, které ohlašuji tobě i všemu lidu. Proroci, kteří byli odedávna přede mnou a před tebou, prorokovali o četných zemích a proti velkým královstvím o válce a zlu a moru. Prorok, který prorokoval o pokoji, byl uznán za proroka, kterého opravdu poslal Hospodin, až když došlo na slovo toho proroka." I sňal prorok Chananiáš z šíje proroka Jeremjáše jařmo a zlomil je. Chananiáš řekl za přítomnosti všeho lidu: "Toto praví Hospodin: Tak zlomím do dvou let jho Nebúkadnesara, krále babylónského, které je na šíji všech národů." Nato prorok Jeremjáš odešel svou cestou. Potom, když prorok Chananiáš zlomil jařmo na šíji proroka Jeremjáše, stalo se k Jeremjášovi slovo Hospodinovo: "Jdi a řekni Chananiášovi: Toto praví Hospodin: Zlomil jsi jařma dřevěná a udělal jsi místo nich jařma železná. Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Na šíji všech těchto pronárodů vložím jho železné, aby sloužily Nebúkadnesarovi, králi babylónskému, a budou mu sloužit. Dal jsem mu i polní zvěř." Dále řekl prorok Jeremjáš proroku Chananiášovi: "Slyš, Chananiáši, Hospodin tě neposlal. Ty jsi svedl tento lid ke klamnému doufání. Proto Hospodin praví toto: Hle, zapudím tě z povrchu země. Do roka zemřeš, protože jsi scestně mluvil o Hospodinu." A prorok Chananiáš zemřel týž rok, sedmého měsíce (Jeremjáš 27:1-12; Jeremjáš 28:1-17)

Řešení konfliktů: Lítost

U hrnčířova domu

Datum: 605 př. n. l. S králem Jehojakimem.

Učení: Bůh může změnit své plány, pokud lidé upřímně činí pokání.

Slovo, které se stalo od Hospodina k Jeremjášovi: „Vstaň a sestup do hrnčířova domu a tam ti ohlásím svá slova.“ Sestoupil jsem tedy do hrnčířova domu, právě když pracoval na hrnčířském kruhu.

Ale nádoba, kterou vlastní rukou z hlíny zhotovoval, se nepovedla. Začal znovu a udělal z ní nádobu jinou; dělal, co se mu zdálo být správné. I stalo se ke mně slovo Hospodinovo: "Cožpak nemohu naložit s vámi jako ten hrnčíř, dome izraelský? je výrok Hospodinův. Hle, jste v mých rukou jako hlína v rukou hrnčířových, dome izraelský. Jednou promluvím proti pronárodu a proti království, že je vyvrátím, podvrátím a zničím. Avšak odvrátí-li se onen pronárod od zla, jež páchal a proti němuž jsem mluvil, budu litovat toho, že jsem zamýšlel způsobit mu něco zlého. Jindy promluvím o pronárodu a o království, že je vybuduji a zasadím. Budou-li se však dopouštět toho, co je zlé v mých očích, a nebudou mě poslouchat, budu litovat toho, že jsem slíbil prokázat jim dobré věci. A nyní vyříd' mužům judským a obyvatelům Jeruzaléma: Toto praví Hospodin: Hle, já připravuji proti vám zlo, to zamýšlím proti vám. Navraťte se už každý ze své zlé cesty, napravte své cesty a své skutky." (Jeremjáš 18:1-11)

Slib obnovy

Koupě pozemku

Datum: V roce 588 př. n. l. S králem Sedekiášem.

Učení: Dědictví bude vykoupeno zpět, až bude Izrael obnoven.

Jeremjáš řekl: "Stalo se ke mně slovo Hospodinovo. Hle, přijde k tobě Chanameel, syn tvého strýce Šalúma, s nabídkou: »Kup si mé pole v Anatótu, protože máš výkupní právo.« Když ke mně podle Hospodinova slova přišel Chanameel, syn mého strýce, na nádvoří stráží, řekl mi: »Kup prosím mé pole, které je v Anatótu v zemi Benjamínově, neboť máš právo získat je do vlastnictví; máš totiž výkupní právo, kup si je.« I poznal jsem, že to je slovo Hospodinovo.

Koupil jsem tedy od Chanameela, syna svého strýce, pole, které je v Anatótu, a odvážil jsem mu stříbro, sedmnáct šekelů stříbra. Napsal jsem listinu, zapečetil, povolal jsem svědky a odvážil na vahách stříbro. Pak jsem vzal kupní listinu, jak zapečetěnou podle nařízených směrnic, tak otevřenou, a dal jsem tu kupní listinu Bárukovi, synu Nerijáše, syna Masejášova, v přítomnosti Chanameela, syna svého strýce, a v přítomnosti svědků, kteří podepsali kupní listinu, v přítomnosti všech Judejců, kteří se usadili na nádvoří stráží.

Slib obnovy

Koupě pozemku

Bárukovi jsem v jejich přítomnosti přikázal: Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Vezmi tyto listiny, tu kupní listinu zapečetěnou i listinu otevřenou, a vlož je do hliněné nádoby, aby se uchovaly po mnoho dní. Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Opět se v této zemi budou kupovat domy, pole i vinice!"

(Jeremjáš 32:6-15)

A ty, Panovníku Hospodine, mi teď říkáš: »Kup si stříbro pole a povolej svědky!« Vždyť město bude vydáno do rukou Kaldejců. (Jeremjáš 32:25)

Toto praví Hospodin: "Jako jsem uvedl na tento lid všechno to veliké zlo, tak na ně uvedu všechno to dobro, které jsem jim slíbil. A budou kupovat pole v této zemi, o níž říkáte: »Je zpustošená, není v ní člověka ani dobytka, je vydáno do rukou Kaldejců.« Budou kupovat pole za stříbro, sepisovat listiny, zapečetovat je, přivádět svědky v zemi Benjamínově, v okolí Jeruzaléma, v městech judských, v městech vrchoviny, v městech Přímořské nížiny i v městech Negebu, protože jejich úděl změním, je výrok Hospodinův." (Jeremjáš 32:42-44)

**Oznámení
pádu
Babylonu**

Dopis hozený do Eufratu

**Datum: V roce 594/93
př. n. l. S králem
Zedekjášem.
Učení: Babylon bude
také souzen.**

Všechno zlo, jež mělo postihnout Babylón, zapsal Jeremjáš do jedné knihy; všechna ta slova jsou napsána proti Babylónu.

Jeremjáš řekl Serajášovi: "Až přijdeš do Babylóna, až jej spatříš, budeš všechna tato slova předčítat. Řekneš: »Hospodine, ty jsi prohlásil o tomto místě, že je vyhladíš, takže v něm nebude obyvatelé, vyhladíš lidi i dobytek a stane se místem věčně zpustošeným.«

Až skončíš předčítání z této knihy, přivaž k ní kámen a hoď ji doprostřed Eufratu. Řekni: »Tak bude potopen Babylón a nepovstane ze zla, které já na něj uvedu.« Všichni zemdlejí." (Jeremjáš 51:60-64)

Hospodin hubí Babylón, vyhladí z něho velký hřmot; i kdyby jeho vlnobití hlučelo jako mnohé vody, jejich hřmot pomine. Neboť přišel na něj, na Babylón, zhoubce, lapeni budou jeho bohatýři, jejich luky se polámou, neboť Bohem odplaty je Hospodin, vrchovatě jim odplatí. (Jeremjáš 51:55-56)

PLAČÍCÍ PROROK

Jeremjáš prošel mnoha těžkostmi a problémy, aby tyto zprávy předal. Podívejme se na některé z nich.

**Pronásledování
a násilí:**

**Poražený
a v kládě**

Pašchúr, syn kněze Iméra, jenž byl vrchním dohlížitelem v Hospodinově domě, slyšel Jeremjáše prorokovat tato slova. Proto dal Pašchúr proroka Jeremjáše zbít a vsadit do klády, která byla v horní Benjamínské bráně, u Hospodinova domu. (Jeremjáš 20:1-2)

**Pronásledování
a násilí:**

**Vězeň
na vězeňském
dvoře**

“Slovo, které se stalo od Hospodina k Jeremjášovi v desátém roce vlády Sidkijáše, krále judského; ten rok byl rok osmnáctý vlády Nebúkadnesarovy. Tehdy vojsko babylónského krále obléhalo Jeruzalém a prorok Jeremjáš byl uvězněn na nádvoří stráží při domě judského krále.

Uvěznil ho Sidkijáš, judský král. Řekl: "Proč prorokuješ: »Toto praví Hospodin: Hle, vydám toto město do rukou babylónského krále a ten je dobude. Ani Sidkijáš, král judský, nevyvázne z rukou Kaldejců. Určitě bude vydán do rukou babylónského krále, bude s ním mluvit ústy k ústům a pohlédne mu do očí. Ten zavede Sidkijáše do Babylóna a bude tam, dokud jej nenavštívím, je výrok Hospodinův. I když budete proti Kaldejcům bojovat, nic se vám nezdaří” (Jeremjáš 32:1-5)

Toto praví Hospodin: Toto město bude určitě vydáno do rukou vojska babylónského krále a ten je dobude." Proto řekli velmožové králi: "Nechť je ten muž usmrcen, vždyť oslabuje ruce bojovníků, kteří v tomto městě zbývají, i ruce všeho lidu, když jim mluví podobná slova. Ten muž neusiluje o pokoj pro tento lid, nýbrž o zlo." Král Sidkijáš odpověděl: "Hle, je ve vašich rukou, neboť král proti vám nic nezmůže." Chopili se tedy Jeremjáše a vhodili ho do cisterny Malkijáše, syna královského, která byla na nádvoří stráží. Spustili tam Jeremjáše po provazech. V cisterně nebyla voda, jen bláto, takže se Jeremjáš topil v blátě. (Jeremjáš 38:3-6)

Král Kúšijci Ebedmelekovi přikázal: "Vezmi s sebou odtud třicet mužů a vytáhni proroka Jeremjáše z cisterny, než tam zemře." Ebedmelek vzal tedy s sebou muže, vešel do královského domu dolů do skladu, vzal odtud roztrhané hadry a rozedrané šaty a spustil je po provazech Jeremjášovi do cisterny. Kúšijec Ebedmelek řekl Jeremjášovi: "Podlož si ty roztrhané a rozedrané hadry do podpaží pod provazy." Jeremjáš to tak udělal. Pak táhli Jeremjáše na provazech a vytáhli ho z cisterny. Jeremjáš opět pobýval na nádvoří stráží. (Jeremjáš 38:10-13)

Odmítnutí a
emocionální útoky

Podvody a urážky

Jsem pro smích všemu svému lidu, předmětem jejich popěvků každodenně. (Pláč Jeremjášův 3:14)

Přemlouvals mě, Hospodine, a dal jsem se přemluvit. Zdolal jsi mě a přemohl. Po celé dny jsem jen pro smích, každý se mi vysmívá. Sotvaže promluvím, upím, přivolávám násilí a zhoubu, neboť Hospodinovo slovo mi přináší jen potupu a pošklebky po celé dny. (Jeremjáš 20:7-8)

**Odmítnutí a
emocionální útoky**

**Spiknutí a rodinná
zrada**

Hospodin mi dal vědět o jejich skutcích; znám je. Kdysi jsi mi je ukázal. Byl jsem důvěřivý jako beránek vedený na porážku. Nevěděl jsem, co proti mně zamýšlejí. "Porazme strom i s ovocem, vytněme jej ze země živých, ať už není připomínáno jeho jméno." Hospodine zástupů, soudce spravedlivý, ty zkoumáš ledví i srdce, kéž spatřím tvou pomstu nad nimi. Vždyť tobě jsem předložil svůj spor. Proto praví Hospodin toto o anatótských mužích, kteří ti ukládají o život. Říkají: "Neprorokuj ve jménu Hospodina a nezemřeš naší rukou." Proto praví Hospodin zástupů toto: "Hle, já je ztrestám. Jinoši zemřou mečem, synové a dcery jim zemřou hladem. Nikdo po nich nezůstane, neboť uvedu zlé věci na anatótské muže v roce, kdy je budu trestat. (Jeremjáš 11:18-23)

**Odmítnutí a
emocionální útoky**

**Obviněn
ze zrady**

Jeremjáš vyšel z Jeruzaléma a šel do země Benjamínovy, aby se tam ujal svého podílu uprostřed lidu.

Už byl v Benjamínské bráně, kde byl dohlížitel jménem Jirijáš, syn Šelemjáše, syna Chananjášova; ten proroka Jeremjáše chytil. Řekl: "Chceš přeběhnout ke Kaldejcům!" Jeremjáš odpověděl: "Mýlíš se, nepřecházím ke Kaldejcům." Ale Jirijáš Jeremjáše neposlouchal, chytil ho a dovedl k velmožům.

Velmožové se na Jeremjáše rozlítili, zbili ho a dali ho do vězení v domě písaře Jónatana, který proměnili v žalář. Jeremjáš se dostal do sklepení, totiž do kobek. Pobyl si tam mnoho dní.

(Jeremjáš 37:12-16)

Odmítnutí a
emocionální útoky

Zákaz mluvení
a vstupu do
chrámu

Pak Jeremjáš Bárukovi přikázal: "Jsem ve vazbě a nesmím chodit do Hospodinova domu. Ale ty jdi a ze svitku, do něhož jsi zapsal Hospodinova slova z mých úst, předčítej lidu v domě Hospodinově v den postu, předčítej je i všem Judejcům, kteří přijdou ze svých měst. (Jeremjáš 36:5-6)

Emocionální bolest

Pláče nad zkázou kterou
viděl přicházet
na Jeruzalém.

Kéž bych měl na poušti místo, kde mohou pocestní přenocovat. Mám opustit svůj lid a odejít od nich? Neboť jsou to samí cizoložníci, shromáždění věrolomných.

(Jeremjáš 9:1)

Jestliže o tom nechcete slyšet, vskrytu bude plakat má duše kvůli vaší povýšenosti, slzy mi proudem potečou z očí, až bude Hospodinovo stádce vedeno do zajetí.

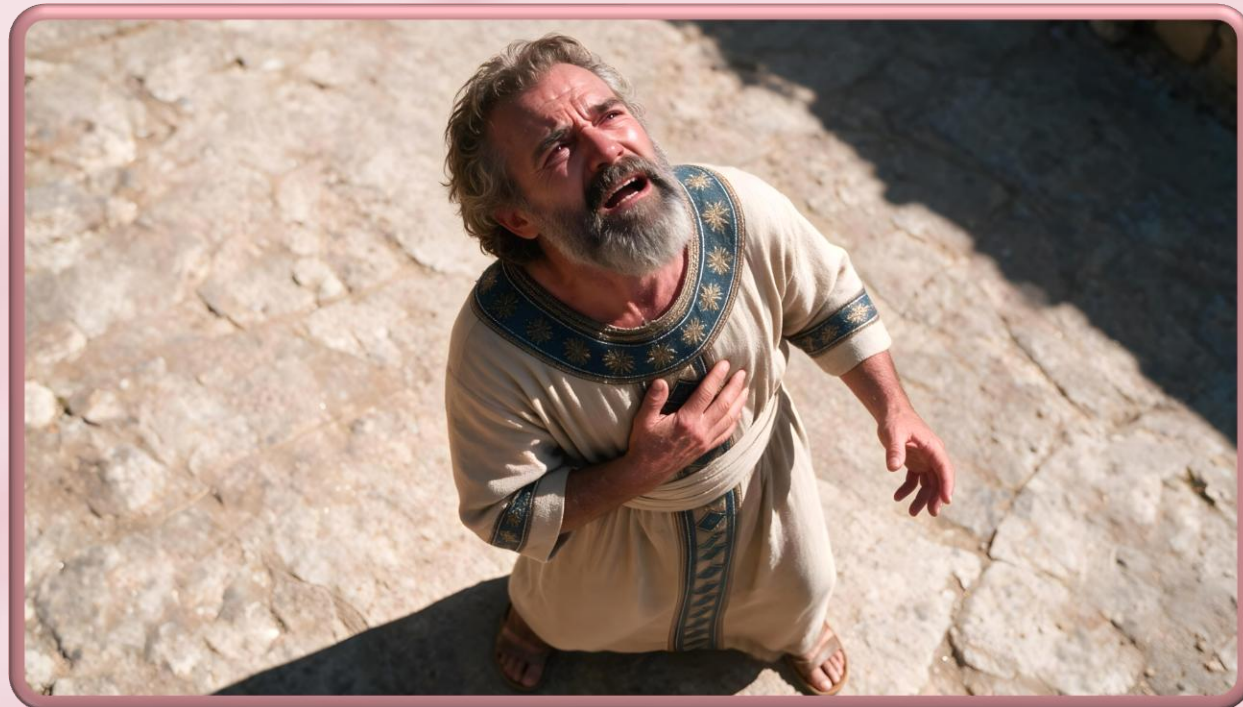
(Jeremjáš 13:17)

Emocionální bolest

Samota a pochybnosti

Proklet buď den, v němž jsem se narodil. Den, v kterém mě má matka porodila, ať není požehnán. Proklet buď muž, jenž zvěstoval mému otci: "Narodilo se ti dítě, chlapec", a udělal mu velkou radost. Ať je ten muž jako města, která Hospodin nelítostně vyvrátil; ať zrána slyší úpěnlivé volání a za poledne válečný povyk. Že mě neusmrtil hned v matčině lůně, aby mně má matka byla hrobem, aby její lůno bylo věčně těhotné!

18 Proč jsem vyšel z matčina lůna? Abych viděl trápení a strasti, aby v hanbě skončily mé dny? (Jeremjáš 20:14-18)

Emocionální bolest

Kvůli utrpení, které mu poslušnost způsobovala, se stal frustrovaným a unaveným z Boha, až pochyboval o svém vlastním povolání.

Přemlouvals mě, Hospodine, a dal jsem se přemluvit. Zdolal jsi mě a přemohl. Po celé dny jsem jen pro smích, každý se mi vysmívá. Sotvaže promluvím, upím, přivolávám násilí a zhoubu, neboť Hospodinovo slovo mi přináší jen potupu a pošklebky po celé dny. Řekl jsem: "Nebudu je připomínat, už nebudu v jeho jménu mluvit", avšak je v mém srdci jak hořící oheň, je uzavřeno v mých kostech, jsem vyčerpán tím, co musím snášet, dál už nemohu. Z mnoha stran pomluvy slyším. Kolkolem děs! "Udejte ho!" "Udáme ho!" Kdekdo z těch, s nimiž jsem pokojně žil, čeká, až se zhroutím. "Snad se dá nachytat, pak ho přemůžeme, zajmeme ho a pomstíme se mu." Ale Hospodin je se mnou jako přesilný bohatýr, proto moji pronásledovatelé upadnou a dál nebudou moci, velice se budou stydět, že nebudou mít úspěch, jejich věčná hanba nebude zapomenuta. Hospodine zástupů, který zkoumáš spravedlivého, ty vidíš do ledví i do srdce, kéž spatřím tvou pomstu nad nimi. Vždyť tobě jsem předložil svůj spor. (Jeremjáš 20:7-12)

JEREMJÁŠOVO POSELSTVÍ

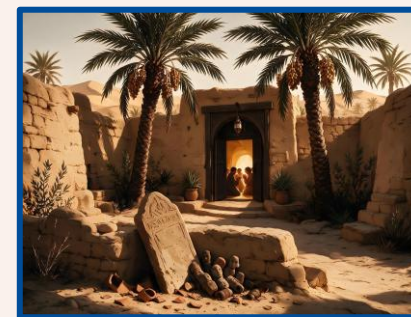
Jeremjášovo poselství platilo v jeho době stejně jako dnes pro tebe a pro mě dnes stále potřeba. Poslouchej je.

**Ty však přepásej svá bedra, povstaň a vyříd' jim všechno, co jsem ti přikázal. Jen se jich neděš, jinak tě naplním děsem z nich. Hle, učinil jsem tě dnes opevněným městem, sloupem železným a bronzovou hradbou nad celou zemí proti králům judským, proti jejich velmožům, proti jejich kněžím i proti lidu země. Budou proti tobě bojovat, ale nic proti tobě nezmohou, neboť já budu s tebou a vysvobodím tě, je výrok Hospodinův.
(Jeremjáš 1:17-19)**

Tvá vlastní zloba tě ztrestá, tvé odvrácení se ti vymstí. Uznej a pohleď, jak je to zlé a trpké, že opouštíš Hospodina, svého Boha, a ze mne strach nemáš, je výrok Panovníka, Hospodina zástupů (Jeremjáš 2:19)

Vraťte se, synové odpadlí, já vaše odpadlictví vyléčím. Zde jsme, přišli jsme k tobě, neboť ty jsi Hospodin, náš Bůh. Věru, klamavé jsou pahorky, halasící hory! Věru, jen v Hospodinu, našem Bohu, je spása Izraele. (Jeremjáš 3:22-23)

Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: "Napravte své cesty a své skutky a nechám vás přebývat na tomto místě. (Jeremjáš 7:3)

Smyj ze svého srdce zlo, Jeruzaléme, a budeš spasen. Jak dlouho budeš v svém nitru přechovávat ničemné myšlenky?(Jeremjáš 4:14)

Chce-li se něčím chlubit, ať se chlubí, že je prozíravý a zná mne; neboť já Hospodin prokazuji milosrdenství a vykonávám na zemi soud a spravedlnost; to jsem si oblíbil, je výrok Hospodinův.

Hle, přicházejí dny, je výrok Hospodinův, kdy potrestám všechny, kteří se obřezávají, a přesto jsou neobřezaní. (Jeremjáš 9:23-24)

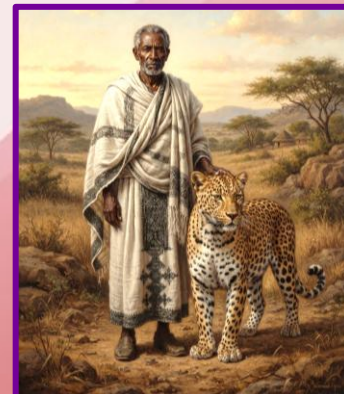
Minula žeň, skončilo léto, a spása nikde. (Jeremjáš 8:20)

Avšak Hospodin je Bůh pravý. On je Bůh živý a Král věčný. Před jeho rozlícením se chvěje země, pronárody neobstojí před jeho hrozným hněvem. (Jeremjáš 10:10)

Je mi známo, Hospodine, že cesta nezávisí na člověku ani jistota kroku na tom, kdo jde. Potrestej mě, Hospodine, podle práva, ale ne ve hněvu, abys mě nezničil. (Jeremjáš 10:23-24)

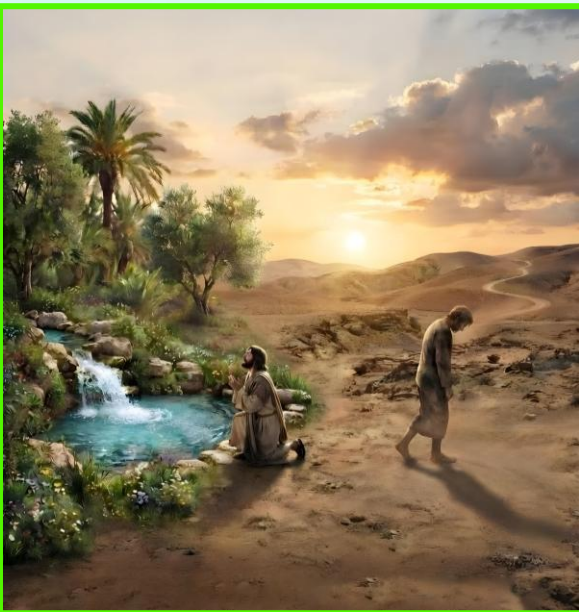
Může snad Kúšijec změnit svou kůži? Či levhart svou skvrnitost? Jak vy byste mohli jednat dobře, když jste se naučili páchat zlo? (Jeremjáš 13:23)

Hospodine, uznáváme svou svévoli, i nepravost svých otců, hřešili jsme proti tobě. Neodmítej nás však pro své jméno, nenech zhanobit trůn své slávy. Rozpomeň se a neruš svou smlouvu s námi. (Jeremjáš 14:20-21)

**Toto praví Hospodin: "Proklet buď muž, který doufá v člověka, opírá se o pouhé tělo a srdcem se odvrací od Hospodina."
(Jeremjáš 17:5)**

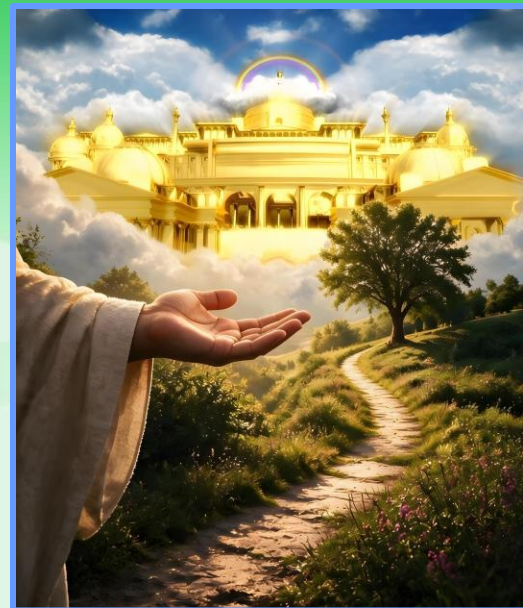

**» Požehnán buď muž, který doufá v Hospodina, který důvěřuje Hospodinu. Bude jako strom zasazený u vody; své kořeny zapustil u vodního toku, nezakusí přicházející žár. Jeho listí je zelené, v roce sucha se ničeho neobává, nepřestává nést plody.»
(Jeremjáš 17:7-8)**

Naděje Izraele, Hospodine, všichni, kdo tě opouštějí, propadnou hanbě. Ti, kdo se ode mne odvracejí, jsou zapsáni v zemi stínů, protože opustili zdroj živých vod, Hospodina. (Jeremjáš 17:13)

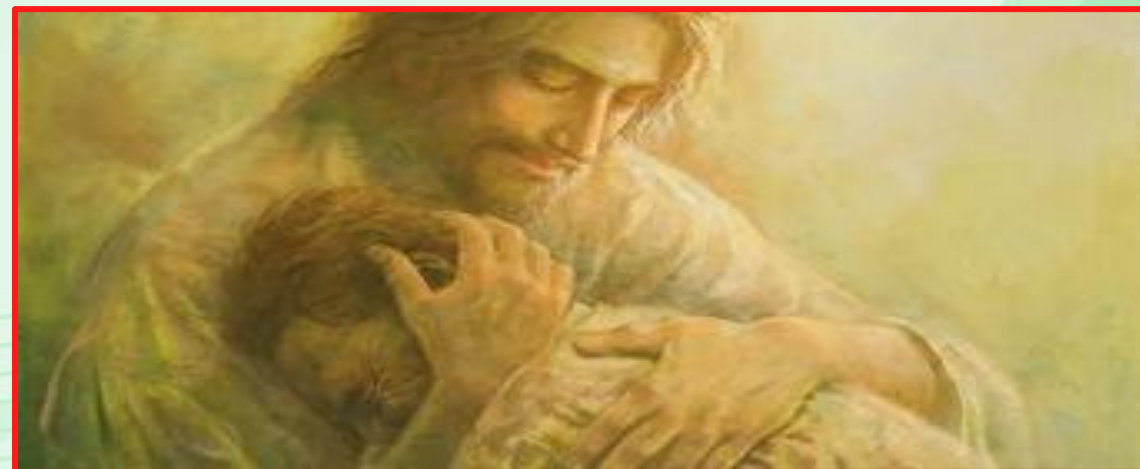
Neboť to, co s vámi zamýšlím, znám jen já sám, je výrok Hospodinův, jsou to myšlenky o pokoji, nikoli o zlu: chci vám dát naději do budoucnosti. Budete mě volat a chodit ke mně, modlit se ke mně a já vás vyslyším. Budete mě hledat a naleznete mě, když se mne budete dotazovat celým svým srdcem. (Jeremjáš 29:11-13)

**«Toto praví Hospodin, který to učiní, Hospodin, který vytvoří, co zůstane nepohnuté, Hospodin je jeho jméno. Volej ke mně a odpovím ti. Chci ti oznámit veliké a nedostupné věci, které neznáš.»
(Jeremjáš 33:2-3)**

Hospodin se mi ukázal zdaleka: "Miloval jsem tě odvěkou láskou, proto jsem ti tak trpělivě prokazoval milosrdenství. " (Jeremjáš 31:3)

» Utečte z Babylóna, zachraňte se každý, ať pro jeho nepravost nezajdete, neboť toto je čas Hospodinovy pomsty, on mu odplatí za to, co spáchal. Zlatým kalichem byl Babylón v Hospodinově ruce, opájel všechny země; pronárody pily jeho víno, proto pronárody třeštily. Avšak Babylón náhle padne a roztříští se. Kvilte pro něho, na jeho bolest vezměte balzám, snad bude vyléčen. Léčili jsme Babylón, ale k vyléčení není. Opusťte jej, pojdme každý do své země! Soud nad ním se dotýká nebes, až do oblak sahá." Hospodin nechal vzejít naši spravedlnost. Pojdte, budeme na Sijónu vyprávět o díle Hospodina, svého Boha." (Jeremjáš 51:6-10)

Potom jsem viděl jiného anděla, jak s velikou mocí sestupuje z nebe; a země byla ozářena jeho slávou. Zvolal mohutným hlasem: "Padl, padl veliký Babylón a stal se doupětem démonů, skrýší všech nečistých duchů a každého zlověstného a nenáviděného ptáka; neboť vínem Božího hněvu pro smilství té nevěstky byly opojeny všechny národy, králové světa s ní smilnili a bohatí kupci země bohatli z její rozmařilosti a přepychu." A slyšel jsem jiný hlas z nebe: "Vyjdi, lide můj, z toho města, nemějte účast na jeho hříších, aby vás nestihly jeho pohromy Neboť jeho hříchy se navršily až k nebi a Bůh nezapomněl na jeho viny. (Zjevení 18:1-5)

Bůh přikázal Jeremjáši vyhlásit "násilí a zkázu" (Jeremjáš 20:8), s úmyslem, aby lidé činili pokání ze své zloby a byli obnoveni k lepšímu životu. Dnes, jak se blíží příchod Ježíše, jsme povoláni předat poselství o zkáze, doprovázené poselstvím pokání (Zjevení 14:6-11). Ti, kdo chtějí slyšet a činit pokání, budou moci užívat Boží sliby: věčný život po Jeho boku bez utrpení, bez zla a bez smrti.

